

Seminar L4L

Wat te doen aan misstanden?

Basil Fernando aan het woord

Videoboodschap van Libanese advocaat Mugarby

Foto's: Loes Mulders

‘Als er ergens een dictatuur ontstaat, zijn advocaten vaak de klokkenluiders. Ze gaan niet snel de straat op, maar soms gebeurt het, zoals nu in Pakistan. Op termijn raakt een militaire dictatuur altijd ook het rechtssysteem, de beginselen van fair trial, de rechten van advocaten.’ Aldus Basil Fernando, van de Asian Human Rights Commission, afgelopen 15 november hoofdspreker op het lustrumseminar van de twintigjarige stichting Advocaten voor Advocaten, die zich tegenwoordig ook aanduidt met ‘L4L’. Vaak kunnen advocaten niets uitrusten. ‘Als er een decreet wordt uitgevaardigd dat het voorarrest met de handtekening van een bestuurder kan worden verlengd van 24 uur naar 2 of 3 maanden, en dan naar 2 of 3 jaar, dan kun je als advocaat weinig doen. En bijvoorbeeld vermissingen – wat moet je dan?’ Fernando sprak over de situatie in Pakistan, maar ook die in Birma, en Cambodja, ‘daar is de toestand nog zwarter’.

Wat moet je dan doen? ‘Advocaten moeten in ieder geval duidelijk krijgen wat er precies gebeurt. Het best kan dat door zelf te gaan kijken, en contact te hebben met advocaten ter plekke. Alleen als er dit soort contacten zijn, kunnen internationale politieke organen zoals de VN actie ondernemen en druk uitoefenen.’

Op het seminar bij gastheer NautaDutilh, in het WTC-gebouw aan de Amsterdamse Zuidas, spraken onder anderen Fernando Basil en Taru Spronken een publiek toe van

ruim 50 mensen. Spronken, advocaat en hoogleraar strafrecht, schetste hoe ook hier en daar in Nederland de rechten van verdachten en hun advocaten onder druk staan. Van de Havana Principles, de *Basic Principles on the Role of Lawyers* die in 1990 in het kader van de VN tot stand kwamen, komen vooral het recht op vertrouwelijke informatie en het verbod om met cliënt te worden geïdentificeerd soms in de knel. Al valt het wat weg bij de situaties waarover Basil Fernando sprak, toch ‘ben ik blij dat we altijd nog dat trage, alleen achteraf werkende EVRM hebben’, aldus Spronken.

Spronken noemde nog de onbekende regeling dat advocaten immuniteit genieten voor wat ze zeggen en doen in procedures bij het EHRM. Ook opmerkelijk voor velen was de melding dat je bij het EHRM een spoedvoorziening kunt aanvragen; in de zaak-Öcalan heeft het hof op deze manier geregeld dat advocaten vertrouwelijk met Öcalan konden praten.

Maar wat kun je eigenlijk leren op een bijeenkomst van een actiegroep, hoe kun je de drie opleidingspunten verdienen die je hier kunt krijgen? Deken Bekkers benadrukte in het begin dat jonge advocaten bewust moeten worden gemaakt van de maatschappelijke en morele dilemma’s van hun beroep.

Niet eenvoudig, een scherp en verrassend stukje maken over een middag van eensgezinden. L4L-bestuurslid en advocaat Gerrard Boot: ‘We kunnen hier toch met elkaar praten over wat je aan misstanden kunt dóén?’ (LH)

“

Is de wereld dan zo veranderd dat er geen situaties meer zijn dat Nederland als enige gelijk heeft? Ja, de wereld is zo veranderd. Minister Hirsch Ballin over het vetorecht in Europa, *NRC Handelsblad*, 10 november

Ik moest als advocaat enorm wennen aan het geïnstitutionaliseerd optimisme bij de bedrijven. Paul van den Hoek, *Het Financieele Dagblad*, 10 november

Ongelofelijk toch, dat je niet voor het hoogste hof in je eigen land in aanmerking komt, maar wel op de voordracht voor het hoogste hof van Europa prijkt. Oud-PvdA-senator Erik Jurgens, lid van de speciale commissie die kandidaten beoordeelt op hun geschiktheid voor het Europees Hof voor de Rechten van de Mens. *NRC Handelsblad*, 7 november

Hoe zwaarder mijn straf, hoe sterker mijn ideologie wordt. De Servische politicus Vojislav Šešelj staat terecht voor het Joegoslavië-tribunaal, *NRC Handelsblad*, 11 november

We hebben hier overigens een prachtig stelsel. Als ik buitenlandse collega’s spreek, zijn die vol bewondering. Jan van Dijk van de Raad voor Rechtsbijstand, *NRC Handelsblad*, 13 november

”